

VEJLEDNING TIL UNDERSØGELSE FOR BARNLØSHED

Når en graviditet ikke er opnået efter 12 måneder regelmæssigt samliv, taler man om ufrivillig barnløshed.

I denne vejledning findes en oversigt over udredning, alternative muligheder for at få et barn samt relevante links til lovgivning.

Inden evt. fertilitetsbehandling opstartes, er der en del undersøgelser og overvejelser, der skal gøres.

Udredning omfatter altid både manden og kvinden. I skal begge have en henvisning fra egen læge og gerne møde sammen til første samtale og undersøgelse/plan.

I bliver spurgt om jeres generelle helbredstilstand, livstilsforhold (rygning, alkoholforbrug, overvægt mm) og evt. tidligere eller aktuelle sygdomme og operationer. Blødningsskema skal medbringes.

Indledningsvis foretages gynækologisk undersøgelse med skanning, klamydia test og celledyrkning. Desuden:

Kvinden:

- 1: Blodprøve 2.-5. cyklusdag, disse prøver tages på sygehusets laboratorie. Det er bl.a. hormonanalyser, HIV og hepatitis B+C status samt antistoffer for Rubella (røde hunde). Er kvinden ikke immun overfor røde hunde anbefales vaccination før behandling kan påbegyndes.
- 2: HSU 7-11 cyklusdag, her undersøges livmoderhulen og passagen gennem æggeledderne. HSU foretages i gynækologisk klinik. Se yderligere om HSU på hjemmesiden under patientvejledninger.
- 3: Blodprøve på 21. cyklusdag (dvs. 8 dage før forventet menstruation) for at undersøge om kvinden får ægløsning.

Manden:

- 1: Blodprøve HIV og hepatitis B+C (tages på sygehus)
- 2: Sædprøve. Afleveres i gynækologisk klinik efter aftale

Ofte kan undersøgelserne klares på 2-3 konsultationer for kvindens og 2 konsultationer for mandens vedkommende i løbet af 1-2 måneder. Da undersøgelser er afhængige af kvindens cyklus, ligesom ferie og helligdage kan blokere for en undersøgelse, kan der gå længere.

Planlægning af behandling:

- 1: Kvinder, der planlægger graviditet, anbefales tilskud af Folinsyre 0,4 mg for at forebygge neuralrørsdefekter/ rygmarvsbrok.
- 2: Rygere, både mand og kvinde, anbefales rygeophør.
- 3: Overvægtige kvinder anbefales vægttab, og høj BMI kan gøre, at udredning og behandling udsættes.

Behandling:

1: Hvis der ikke er ægløsning eller hvis blødningsintervallet er længere end 35 dage, vil behandling ofte bestå i at stimulere kvindens eget hormonsystem, således at hun får ægløsning.

2: Hvis der ikke er passage gennem æggelederne, vil kvinden blive tilbudt henvisning til en kikkertoperation eller parret kan tilbydes henvisning til IVF på en offentlig fertilitetsklinik, såfremt de ikke har fælles barn. Hvis parret har fælles barn, kan de vælge at betale for behandling på privat klinik.

3: Hvis sædkvaliteten er let eller moderat nedsat, kan vi tilbyde inseminationsbehandling (IUI) her i klinikken med mandens sæd. Hvis sædkvaliteten er stærkt nedsat vil IVF eller insemination med donorsæd være en mulighed. Disse behandlinger udføres ikke i denne klinik.

4: Hvis der ikke er nogen påviselig forklaring på barnløsheden, tilbydes insemination med mandens sæd, og der tilbydes normalt 3 behandlinger.

Når fertilitetsbehandling iværksættes, er der ofte behov for flere ultralydsskanninger for at følge ægmodning i æggestokkene. Dette samt evt. insemination foretages som regel af sygeplejerske Stine Boesen. Ændringer i behandling, medicinering m.v. foregår i tæt samarbejde med undertegnede.

I forbindelse med udredning og behandling for barnløshed, kan der opstå mange spørgsmål. Har I spørgsmål skal I kontakte sygeplejersken tirsdag, onsdag eller torsdag kl. 13.00-13.30 på tlf. 76 40 54 93.

Se yderligere om IUI på hjemmesiden under patientvejledninger

<https://www.gynivejle.dk/media/4859/information-om-insemination-iui.pdf>

Ifølge lovgivning skal den behandlende læge vurdere parrets evne til at drage fornøden omsorg for et barn efter fødslen. Desuden skal læge sikre sig parrets skriftlige accept før evt. insemination indledes. Fertilitetsbehandling må ikke indledes eller fortsættes fra om med 46 årsfødselsdagen. Behandlingsstederne indberetter oplysninger til sundhedsstyrelsen om kunstig befrugtning/insemination. Sundhedsstyrelsen fastsætter regler herom.

<https://www.retsinformation.dk/Forms/R0710.aspx?id=210080>

<https://www.retsinformation.dk/Forms/R0710.aspx?id=172755>

<https://www.retsinformation.dk/Forms/R0710.aspx?id=208433>

<https://www.retsinformation.dk/Forms/R0710.aspx?id=9960>

Vi har som behandlingssted pligt til at oplyse om alternativer barnløshedsbehandling

Oplysninger om adoption kan nemt tilgås på følgende hjemmesider:

<https://www.borger.dk/familie-og-boern/Adoption>

<https://adoption.dk/>

OPLYSNINGSSKEMA UDFYLDES HJEMMEFRA OG MEDBRINGES TIL LÆGEN

Tillader I at jeg fremsender læge notater til egen læge og til sundhedsjournalen, samt indhenter oplysninger relevante for behandling her i klinikken? JA ☐ Nej ☐

CPR nr.: _____ Dato: _____ Underskift: _____

E-mail adresse: _____

CPR nr.: _____ Dato: _____ Underskift: _____

E-mail adresse: _____

Kvinde

Tidligere fertilitetsudredning/behandling: Hvis ja, hvor: _____ JA ☐ Nej ☐

Senest anvendt prævention (type/mdr./år): _____

Din alder for 1. menstruation: _____ Smerter v/menstruation: _____ JA ☐ Nej ☐

Har du regelmæssige menstruationer/cyklus _____ JA ☐ Nej ☐

De sidste 3 menstruationers 1. blødningsdag: _____

Har du tidligere været gravid (antal): _____ JA ☐ Nej ☐

Prov. abort: _____ Spontan abort: _____ Grav. udenfor livmoder _____ Fødsler: _____ Kejsersnit: _____

Seneste klamydia test (mdr./år): _____ Har du tidligere haft klamydia: _____ JA ☐ Nej ☐

Har du fået celleprøve for livmoderhalskræft: Hvis ja, seneste mdr./år _____ JA ☐ Nej ☐

Tidligere operationer i maven/underlivet: Hvis ja, for hvad: _____ JA ☐ Nej ☐

Kroniske sygdomme: Hvis ja, hvilke: _____ JA ☐ Nej ☐

Fast medicin: _____ Allergi for medicin, hvilken: _____ JA ☐ Nej ☐

Vægt: _____ Højde: _____ BMI: _____

Alkohol (genstande/uge): _____ Ryger du: (antal) _____ JA ☐ Nej ☐

Tager du 400 µg Folinsyre dagligt: _____ JA ☐ Nej ☐

Mand

Har du tidligere gjort en kvinde gravid: Hvis ja, antal: _____ JA ☐ Nej ☐

Er du opereret ved testikler/brok: _____ JA ☐ Nej ☐

Fast medicin: _____ JA ☐ Nej ☐

Vægt: _____ Højde: _____ Alkohol (genstande/uge) _____ Ryger du: (antal) _____ JA ☐ Nej ☐